

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 30 Kwietnia v. s. 1826 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE:

Gazeta senacka ogłosiła naywyżey potwierdzone d. 13 lutego r. t. etaty dla kancelaryi wojennych jenerał-gubernatorów, wojennych gubernatorów i jenerał-gubernatorów. Wyciąg ich umieszczamy: I) *Dla kancelaryi Wojennego Jenerał Gubernatora Sanktpetersburskiego*: 1 rządca kancelaryi 3000 r. jemuż stołowych 1800. sekretarze do wydziału zarządu gubernij: 1 do części policyyney, 1 do ekonomiczney i 1 do sądowej, każdy po 2000 r. sekretarze do wydziału zarządu stolicy 2 po 2000 r. 5 ich pomocników po 1200 r. 1 żurnalista 1000 r. jego pomocnik 600 r. exekutor i razem kassyer 1500 r. jego pomocnik 750 r. translator 1200 r. pisarzów: starszych 5 po 600 r. młodszych 10 po 450 r. na rozchody kancelaryi i na stróżów 10,000 r. wszystkich osób 31. dla nich rocznie 43,350 rubli. nadto 2 urzędników do osobnych poleceń po 1500 r. na wydatki nadzwyczajne 10,000 rubli — II.) *Moskiewskiego Wojennego Jenerał Gubernatora*, takiż etat, co i sanktpetersburskiego — na każdy z tych etatów summa roczna jest 56,350 rubli. Obie te summy, razem czyniące 112,700 rubli, wypłacają się z dochodów, pobieranych przez kantory adressowe. — III.) *Orenburskiego Wojennego Gubernatora*. Rządca kancelaryi 2500 r. W wydziale cywilnym: sekretarz 1200 r. 3 jego pomocników po 750 r. żurnalista 750 r. exekutor i razem kassyer 750 r. translator 1200 r. pisarzów 3 starszych po 450 r., 3 młodszych po 300 r. W wydziale pogranicznym 1 sekretarz 1200 r. 2 jego pomocników po 750 r. żurnalista 750 rubli. translator 450 r. 4 pisarzów po 300 r. na rozchody kancelaryi i na stróżów 3500 r. nadto: urzędnik do osobnych poleceń 1500 r. na wydatki nadzwyczajne 5000 r. Ogół 26000 r. IV.) *Matorossyjskiego Wojennego Gubernatora*: rządca kancelaryi 2500 r. 2 sekretarzy po 1200 r. 6 ich pomocników po 750 r. żurnalista 750 r. exekutor i kassyer 750 r. 6 pisarzów starszych po 450 r. 6 młodszych po 300 r. na rozchody kancelaryi i na stróżów 3000 r. nadto 2 urzędników do szczególnych poleceń po 1500 r. na wydatki nadzwyczajne 5000 r. Ogół 26,400 r. V.) *Litewskiego Wojennego Gubernatora*. Rządca kancelaryi 3000 r. 2 sekretarzów po 1500 r. 6 ich pomocników po 900 r. żurnalista 900 r. translator 1500 r. exekutor i razem kassyer 900 r. pisarzów 6 starszych po 600 r. 6 młodszych po 375 r. na rozchody kancelaryi i na stróżów 4000 r. nadto 2 urzędników do szczególnych poleceń po 1800 r. na wydatki nadzwyczajne 10,000 r. Ogół 38,150 r. VI.) *Archanjelskiego, Wotogodzkiego i Otonieckiego Jenerał Gubernatora*: rządca kancelaryi 2500 r. 3 sekretarzów po 1200 r. 9 ich pomocników po 750 r. żurnalista 750 r. exekutor i razem kassyer 750 r. translator 1200 r. pisarzów 9 starszych, po 450 r., 9 młodszych po 300 r. na rozchody kancelaryi i na stróżów 4000 r. nadto 3 urzędników do szczególnych poleceń po 1500 r. na wydatki nadzwyczajne 10,000 r. Ogół 40,800 r. VII.) *Noworossyjskiego Jenerał Gubernatora*: Takiż etat. 40,800 r. VIII.) *Witebskiego, Mohilewskiego, Smoleńskiego i Katuzkiego Jenerał Gubernatora*: rządca kancelaryi 2500 r. 4 sekretarzów

po 1200 r. 12 ich pomocników po 750 r., żurnalista 750 r. exekutor i razem kassyer 750 r. translator 1200 r. pisarzów starszych 12 po 450 r. młodszych 12 po 300 r. na rozchody kancelaryi i na stróżów 5000 r. nadto 4 urzędników do osobnych poleceń 1500 r. na wydatki nadzwyczajne 10,000 r. Ogół 49,000 rubli. IX.) *Rjazańskiego, Tulskiego, Orłowskiego, Woronezkiego i Tambowskiego Jenerał Gubernatora*: rządca kancelaryi 2500 r. 5 sekretarzy po 1200 r. 15 pomocników po 750 r. żurnalista 750 r. exekutor i razem kassyer 750 r. pisarzów starszych 15 po 450 r. młodszych 15 po 300 r. na wydatki kancelaryi i stróżów 6000 r. nadto 5 urzędników do szczególnych poleceń po 1500 r. na wydatki nadzwyczajne 10,000 r. Ogół 56,000 rubli. X.) *Niżehorodzkiego, Kazańskiego, Simbirskiego, Saratowskiego i Penzeńskiego Jenerał Gubernatora*. Takiż etat i summa. XI.) *Ryckiego Wojennego i Pskowskiego, Inflantzkiego, Estońskiego i Kurlandzkiego Jenerał Gubernatora*: rządca kancelaryi 3000 r. jemu stołowych 1800 r. 4 sekretarzów po 2200 r. tłumacz 2 języków łotyskiego i estońskiego 1200 r. exekutor i razem kassyer 1500 r. archiwista 1600 r. urzędnik do osobnych poleceń 3000 r. na protokulistów, pisarzów i dalszych kancelaryjskich oficyalistów i sług 4100 r. na rozchody kancelaryi 5000 r. na wydatki nadzwyczajne 10,000 r. Ogół 40,000 rubli. XII.) *Główno dowodzącego w Gruzji, Gubernii Astrachańskiej i Obwodzie Kaukaskim*: Rządca kancelaryi 1350 r. 3 sekretarzy po 750 r. 3 ich pomocników po 400 r. exekutor i razem kassyer 750 r. jego pomocnik 400 r. żurnalista 500 r. dwóch jego pomocników po 300 r. translatorów 2 z arabskiego, perskiego i tureckiego po 600 r. 1 z armeńskiego i gruzyjskiego 400 r. 4 tłumaczy ustnych po 250 r. na pisarzów 1550 r. na rozchody kancelaryi i na stróżów 1000 r., 2 urzędników do szczególnych poleceń po 700 r. na wydatki nadzwyczajne 4000 r. ogół srebrem 17,600 r. Na wszystkie etaty: assygn. 485,850 rubli, srebrem 17,600 rubli.

W *Pszczole Północney* czytamy, co następuje: „Policya Sankt. - Petersburska wydała uwiadomienie względem urzędzeń dla zachowania porządku w czasie zjeżdżania się na zabawę pod *Kaczelami*, na placu teatru — Wjazd ciągnie się od ulicy Woznesieńskiej, przez Oficerską albo też Ekaterynhofską i przez most Charłama; z 4tej zaś i Narwskiej części przez most Kaszin, na plac Nikolski — Pierwszy rząd pojazdów wyjeżdża z ulicy Oficerskiej, i objechawszy plac do kanału Ekaterynińskiego, zawraca się w rząd drugi i jedzie naprzeciw pierwszemu na około placu do ulicy oficerskiej; tam zawraca się na lewo i robi rząd trzeci; a dojechawszy powtórnie do kanału Ekaterynińskiego, kieruje się w rząd czwarty i jedzie na przeciw trzeciemu. Przy większym zbiorze pojazdów, dla uniknienia ciasnoty, czwarty rząd będzie się zawracał w przyległą ulicę Nikolską; na placu Nikolskim będzie kilka rzędów, przejeżdżających most Kaszin na prospekcie Ekaterynhofskim, i przeciwnie przez tenże most wyjeżdżających na plac teatralny z ulicy Nikolskiej — Jeśli będzie potrzeba, rzędy powozów rozciągną się,

aż za most Pocięłujewa. Chcący opuścić zabawę, wtedy tylko oddalić się mogą, kiedy ich pojazdy znajdować się będą w czwartym, to jest zewnętrznym rzędzie — Spuszczanie się z gór, a razem i zabawa kończy się o godzinie 7 wieczorem.

K R Ó L E W S T W O P O L S K I E.

Warszawa d. 5 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Rocznica Imienin Najjaśniejszej Cesarzowej Jmci ALEXANDRY, tudzież Urodzin J. C. M. Wielkiego Xiążęcia ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA, Następcy Tronu, obchodzoną była dnia 3 b. m. w stolicy Królestwa Polskiego z przyzwoitą uroczystością. W kościele ś. Krzyża w obliczu Władz krajowych, Senatu, Ministrów, Rady Stanu i licznie zebranego ludu, JW. Arcybiskup Prymas Królestwa odprawił solenne nabożeństwo, i odśpiewał *Te Deum* za jak najdłuższe życie i panowanie całej Dostojnej Rodziny. Tegoż dnia wieczorem miasto oświecone zostało.

Zdanie sprawy Deputacyi wezwanej do przysądzenia nagród za przedmioty malarstwa, rzeźby, architektury, sztycharstwa i rysunków, ubiegającym się o nie Artystom polskim i cudzoziemcom w Polsce osiadłym.

Przedmioty malarstwa.

K l a s s a I.

Kompozycje wyższe i akademickie: przedmiot historyczny.

1) wielkie nagr. (Medal złoty pierwsz. wielk.
2) Deputacya widzi się bydź zniewoloną z żalem oświadczyć, że żadne z dzieł należących do tej klasy, które były na wystawie, nie zdawało jej się zasłużyć nawet na pochwałę.

K l a s s a II.

Obrazy wystawujące sceny w pożyciu ludzkim, portrety i pejzaże oryginalne.

1) Nagrody (Medal złoty drugiey wielkości.
2) Deputacya (— srebrny teyże wielkości.

W klasyfikacyi pierwiastkowo przyjętej przez Deputacyą w roku 1821 i następnie w roku 1823 klasa ta nie składała, jak jeden szczególnie rodzaj, i miała tylko dwie nagrody powyżej oznaczone. Lecz pomiędzy dziełami podanemi na terażniejszą wystawę, która w każdym z wyszczególnionych rodzajów wyżej postąpiła, Deputacya, rozróżniając wiele sztuk, które się jej zdawały zasługiwać na zaszczyt uwieńczenia, z różnych względów, a oraz godząc zasady przez nią założone ze słusznym zachęceniem, które się należy autorom tych przedmiotów, osądziła za stosowne, ustanowić tu trzy podziały następujące, przywiązując do każdego z nich też same nagrody początkowo przyznane klasie, do której należą.

P o d d z i a ł I.

Obrazy wystawiające sceny w pożyciu ludzkim małej lub średniej proporcji, gdzie figury główną mają rolę, bez dopełnienia warunków akademickich.

1) Nagrody (Medal złoty drugiey wielkości.
2) Deputacya (— srebrny teyże wielkości.

Deputacya jednomyślnie zgodziła się przysądzić pierwszą z tych nagród, medal złoty drugiey wielkości, *Januaremu Suchodolskiemu*, autorowi obrazu pod N. 69 katalogu, wystawiającego *śmierć Króla Władysława* pod Warną. Deputacya uważała za prawdziwym zadowoleniem w tém dziele, jak i w drugim obok będącym, pod N. 68, wzięcie *chorągwi Mahometa pod Wiedniem pod dowództwem Jana Sobieskiego*, wiele żywości imaginacyi i zapału, równie jak wielką łatwość kompozycyi, której do osiągnięcia nayznakomitszych rezultatów nie brakuje, jak tylko więcej wprawy, a następnie więcej znajomości efektu światła, rysunku i stosownego tuzycia kolorów. Pomimo kilku lekkich niedokładności, które się pod tym względem przestrzegają, przedmiot ten niemniej jest godnym pochwały. Okazuje on w autorze usposobienie prawdziwie rzadkie, któreby wypadało zachęcać do doskonalenia z gorliwością, i zdaje się upowa-

żniać do powzięcia najsławniejszych nadziei. Druga nagroda tego poddziału nie została przysądzona.

Pochwała: *Rewija pod Powązkami* przez *Józefa Łukasiewicza* pod N. 92. Pierwszy plan tego obrazu przedstawia niektóre dobre szczegóły i wykonanie staranne. Niestety nie udało się równie dobrze artystcie pokonać w innych częściach ostateczne trudności swego przedmiotu.

P o d d z i a ł II.

Portrety.

1) Nagrody (Medal złoty drugiey wielkości.
2) Deputacya (— srebrny teyże wielkości.

Deputacya mając na zasadzie, że dzieła należące do tego rodzaju nie powinny być wieńczone, jak tylko o tyle, o ile wykazują talent prawdziwie wyższy, z tego więc powodu, ani pierwsza, ani druga nagroda tego poddziału nie mogła być przyznana.

Pochwały: Uznane były za chlubnie współubiegające się:

Portret damy oznaczony Numerem 185, *Pfanhauzera*, Pensyonarza Rządowego w *Rzymie*, wystawiający wiele prawdy w kolorycie ciała, dobre modelowanie i dosyć poprawności w rysunku. Szczerze żałować potrzeba, że między różnemi przedmiotami nadesłanemi z *Rzymu* przez autora, ten tylko był jeden, który się zdał godnym zastanowić uwagę Deputacyi. — Portret pod N. 40 wystawiający *kobietę w wieku* przez *Jerzego Podbielskiego*, ucznia tutejszego Uniwersytetu. Deputacya się przekonała, że autor oddał z wielką prawdą naturę, i że styl, nieco przytwardy, jakiego użył, stosował się dobrze do tego rodzaju. Rzut światła na ciało zwątlone wiekiem przykłada się także wiele do dania całemu przedmiotowi zupełnego efektu, co dowodzi, iż autor umie przypatrywać się naturze i brać z niej wzory. Deputacya mając wzgląd na chlubne usiłowanie autora i przekonana, że użyteczne zachęcenie stanie się pobudką do podwojenia gorliwości i usilności, proponuje rządowi nabycie tego obrazu. Portret (bez numeru) wystawiający *oficera od hułanów* przez *Molinarego*, ucznia Uniwersytetu. Deputacya zastanawiała się z zadowoleniem nad tém dziełem, które łączy z doskonałym podobieństwem w wysokim stopniu świeżość kolorytu, exekucyą niewymuszoną, jako też wiele życia i expressyi. Portret pod N. 15 przez *Antoniego Ziemeckiego*, ucznia *J.P. Kokulara* w *Rzymie*. Wielkie podobieństwo, exekucya śmiała i mocna, tudzież wiele prawdy, odznaczają korzystnie ten przedmiot. Życzyby jednak należało więcej poprawności w rysunku ręki i draperyi.

P o d d z i a ł III.

Pejzaże.

1) Nagrody (Medal złoty drugiey wielkości.
2) Deputacya (— srebrny teyże wielkości.

Deputacya nie przyznała pierwszej nagrody tego poddziału. Drugą przysądziła obrazowi oznaczonemu N. 17 *widok zdjęty w lesie*, przez *Józefa Richtera*. Koloryt jest w powszechności bogaty i prawdziwy, efekt perspektywy powietrznej nade wszystko wiernie zachowany i dobrze oddany. Lecz liście drzew nie są dość w znacznych masach, a zbyt czyste wykończenie szczegółów szkodzi nieco ogólnemu efektowi. Obłoki mniej zręcznie gruppowane i zbyt rozdrobnione. W ogóle jednak ten przyjemny przedmiot nie zawiodł nadziei, powziętej z pierwszego dzieła tegoż artysty, a deputacya zadowolona, widząc rękoymię postępu zawsze wzrastającego, ma sobie za obowiązek oświadczyć swoje ukontentowanie autorowi.

Pochwała przyznana obrazowi pod N. 206, *widok cmentarza ś. Barbary* w *Krakowie*, przez *Marcina Zalewskiego*. Dzieło okazujące wiele znajomości perspektywy, koloryt ciepły, dobry rozkład światła i wiele powietrza w obrazie. W ogólności przypomina autor w niektórych miejscach sposób malowania *Canalettego*. Niebo tylko surowe i nieprzeźroczyste, nie jest wolne od krytyki. Obraz ten czyni nadzieję, iż gdyby autor miał podaną sposobność naśladowania dobrych wzorów i pracowania pod przewodnictwem biegłych nauczycieli, kray mógłby osiągnąć w niniejszym artyście wielkiej użyteczności, zwłaszcza w rodza-

ju dekoracyjnym. Deputacya sądzi przeto, że byłoby do życzenia, aby rząd dostarczył P. Zalewskiemu środków do udoskonalenia talentu, który okazuje dzieło tu w mowie będące.

Klasy III.

Miniatury, pejzaże, kwiaty kolorami pokrywającymi (*à la Gouache*), lub wodnemi (*aquarelles*).

1) Nagrody (Medal złoty trzeciej wielkości.

2) Nagrody (— srebrny teyże wielkości.

Pierwsza nagroda tey klasy przeznaczoną została autorce obrazów wystawiających kwiaty, oznaczonych N. 30, 31, 32, 33, *Henryecie Beyer*. Obraz pod N. 50 szczególnie zwrócił uwagę Deputacyi przez miękkość pędzla, pogodny koloryt, i doskonałe naśladowanie natury, które najwięcej go zaleca. Członkowie Deputacyi nie wahałi się zatem położyć tę przyjemną pracę sztuki w liczbie tych, któreby rząd mógł nabyć z prawdziwym pożytkiem dla szkół krajowej, i z pożytkiem sztuk pięknych. — Pejzaż (*à la Gouache*) pod N. 55. w katalogu wystawiający widok wzięty z terrassu zamku królewskiego w *Warszawie*, przez półkownika *de Kiel*, zasłużył na drugą nagrodę tey klasy. Piękne to dzieło okazuje wiele prawdy, łatwą e-ekucyą, znajomość podziału światła, i pełną przyjemności całość.

Pochwała: widok *Biblioteki publiczney warszawskiej* wykonany wodnemi farbami (*à l'aquarelle*) przez *Jana Piwarskiego* pod N. 48 katalogu, zwrócił uwagę Deputacyi przez dokładność perspektywy i staranne wykonanie.

Przed ukończeniem rozdziału malarstwa, Deputacya pomimo niektórych, znajdujących się na wystawie kopii, zasługujących na uwagę, widziała się w niemożności przyznania im nagrody, otrzymały tylko pochwały bez względu na klasy, do których należą: Obraz pod N. 56 wystawiający *installacyą kardynała Wolsey* przez *Michała Deangelis*, zawierający wiele pięknych szczegółów, i kopia pod N. 180 *Andromeda oswobodzona przez Perseusza*, podług *Rafaela Mengsa*, przez *Ignacego Tylińskiego* pensyonarza Rządowego w Akademii petersburskiej. Deputacya przyznając winne pochwały tym dwóm pięknym robotom, zachęca ich autorów, aby odtąd nie ograniczali się samém kopijowaniem. (d. c. p.)

— Chorąży *Czekunów* z drugiego pułku Kozaków dońskich *Kalasonowa* mianowany został kawalerem orderu s. Włodzimierza 4 klasy za to, że ocalił życie kobiecie jednej, w czasie pożaru d. 29 października r. z. we wsi Ożarówce, w województwie krakowskiem. (M. W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 18 kwietnia.

(z *Gazety Pruskiej Stanu*.)

Jego Królewska Mość, z przyczyny zaszłej zmiany powietrza, na początku tygodnia zeszłego, miał lekki paroxyzm podagry, we czwartek wszelako miał się już znowu tak dobrze, że mógł użyć przejażdżki. Podług ostatnich wiadomości z Windsor N. Król Jegomość w obu dniach następnych używał przejażdżki i znajdował się w dobrym bardzo stanie zdrowia.

— W sobotę wieczorem przybył tu statek królewski *Kraus* z depezsami od posła naszego w Konstantynopolu P. *Stratford Canning* do ministra *Canning*, jako też z depezsami od naszego posła w Wiedniu, z dnia 6 t. m.; to jest czasu jego przejazdu przez Wiedeń.

— Zawczoraj po południu odbyła się dwugodzinna gabinetowa rada w wydziale spraw zagranicznych, na której znajdowali się wszyscy członkowie rady tajney, prócz jednego tylko, dotąd tu nieobecnego Xięcia Wellingtona. Sessya ta, nie z przyczyny przywiezionych przez statek królewski *Kraus* depezsów nastąpiła; bo w tym celu członkowie rady tajney na piątek otrzymali wezwanie.

— W sobotę o południu. Hr. *Liverpool*, kanclerz skarbu i P. *Huskisson* długą mieli naradę z P. *Canning* w jego pomieszkaniu.

— Posłowie portugalski i neapolitański naradzali się zawczora z P. *Canning*

— Wczora przyszły depesze od naszego posła w Paryżu, do wydziału spraw zagranicznych.

— Xiążę *Devonshire* wczora miał naradę względem swojego wyjazdu do Petersburga, w tytule nadzwyczajnego posła angielskiego na koronacyą N. CESARZA NIKOŁAJA. Xiążę półtory godziny bawił u P. *Canning*.

— P. *Long* miał wczora równie, jak w sobotę naradę z Hr. *Liverpool*.

— Wczora Margrabia *Landsdown* i Hr. *Grey* podali w izbie wyższej petycyę od katolików irlandzkich, a pierwszy także petycyą od wielu znakomitszych protestantów irlandzkich, w sprawie katolików, nie robiąc atoli przełożeń; z czego się widocznie okazuje, że rzecz o katolikach irlandzkich, na tey sessyi nie będzie roztrząsana.

— W izbie niższej, wniesienie propozycyi względem założenia nowej birży zbożowej w Londynie, mocnego doznało sprzeciwienia się Pana *Baring* (który to do sześciu miesięcy odłożył radził); 76 atoli kreskami przeciw 27 przyjęte zostało. Petycyą także miasta Londynu, o utworzenie wolnego handlu, z równemi i na zboże ustawami, była podana, którą P. *Wood* wymownie popierał.

— Oba bile P. *Peel*, względem poprawienia sądów kryminalnych, będą na sessyi wniesione i roztrząsane.

— Bil kanclerza skarbu, względem ustanowienia papierów skarbowych wzięty został pod rozważę.

— Dnia 21. —

Wczora Minister *Peel* w izbie niższej wniósł bil względem popisu cudzoziemców; przez co tak nazwany bil cudzoziemski, na który się tak często użalano, całkiem upadł. Winiśmy to spokojnemu postępowaniu cudzoziemców, i spodziewamy się, że nie dadzą żadnego powodu do odnowienia wspomnionego bilu. P. *Peel* wspomniał w swym głosie, iż raz tylko i to bynajmniej nie z powodu politycznego, bil cudzoziemski był użyty.

— Xiążę *Devonshire* zawczora i wczora po południu znowu się naradzał z ministrem *Canning* w wydziale spraw zagranicznych, i ma na początku maja ztąd wyjechać.

— Poseł francuzki pracował zawczora z ministrem *Canning* w wydziale spraw zagranicznych, a wczora przyszły tamże depesze od naszego posła w Paryżu.

— Dzisiaj rano przyszły depesze do wydziału spraw kolonialnych, od jenerała porucznika *Cole*, znajdującego się na wyspie Maurycego.

— Podług listów z Kalkuty z d. 30 grudnia, otrzymano tam dokładne wiadomości d. 5 tegoż m. z *Prome*, o zaszłych w d. 1, 2 i 5 grudnia petycjach z Birmanami, którzy zupełnie pobici zostali.

— W izbie wyższej Hr. *Grosvenor* uczynił hrebiemu *Liverpool* zapytanie, z przyczyny ogłoszonej w naszych gazetach wieści, o wzięciu *Missolongi* przez *Ibrahima* haszę: czyli jest nadzieja, że Anglia chwyci się sprawy greckiej, lub czy ją całkowicie na los szczęścia zostawi? Hr. *Liverpool* odpowiedział: jako zawsze woyna skończyć się może, tak też nie należy Anglii, w neutralności zostającej do niey się mieszać. Ta zaś polityka, czy jest słuszną lub nie, jasno WPanom i krajowi pokazać powinna, iż gdy takie postanowienie uczyniono, ścisła neutralność powinna być dochowywaną.

— W izbie niższej, pomiędzy innemi wniesione zostały liczne petycyę o przejrzenie ustaw zbożowych szczególnie; P. *Brougham* podał petycyą przez 2100 przeszło mieszkańców *Trogmortonu* i okolic podpisaną, gdzie wyrażono, iżby polityka mądra i dobroczynna, która nowe urządzenia względem handlu zagranicznego poczyniła, rozciągnęła je i na handel zbożowy. Petycyę te wydrukowano.

— Xiążę *Devonshire*, jak słyhać, ma udać się na ląd i daley podróż do Rossyi odbywać;

orszak zaś jego i służebni też drogę morzem odprawia, a to na okręcie królewskim *Blonde*, który do tego jest już przygotowany, i pod kapitana Lorda *Byrona* będzie dowództwem.

— W telegrafii *Hampshire* czytamy co następuje: „Nie tylko mamy wiadomość o zerwaniu zawieszenia broni i ponowieniu kroków nieprzyjacielskich przez Birmanów na granicach południowo-wschodniej części naszego kraju w Indjach, jako też o wybuchnięciu wojny w *Bhurtpoore* w Indjach środkowych, ale nadto pewną jest rzeczą, iż inny jeszcze, potężny nieprzyjaciel, powstał w *Cutch*, na północ *Bombay*, w bliskości granic perskich. Okręt, który wypłynął d. 25 listopada z *Bombay*, przywiózł nam wiadomość, że półkownik *Napier* z 6 regimentami *Seapoysow*, jednym regimentem jazdy i jedną brygadą artylerii konnej, wyruszył do *Cutch*, gdyż *Amitorzowie* z *Sind* przedsięwzięcia zacięte i wojenne okazali.

— Z gazet, w Bagota wychodzących, wyświeca się, że wyrok względem zniesienia pożyczki do zmniejszenia długu wewnętrznego, który już roku przeszłego w Izbie Reprezentantów przeszedł, znowu teraz do Senatu wniesiony będzie. Mniemano, że 20 mil. dolarów będzie potrzeba, ale zebranie ich tu teraz, nie nader pocieszające czyni nadzieje.

— Pomędzy rękodzielnikami w *Blackourn* w *Lancashire* prawdziwy głód powstał, co terazniejsze prawa zbożowe bardzo nie dobrze zaleca.

FRANCYA.

Paryż d. 19. kwietnia.

(z *Korrespondenta Hamburgskiego*.)

Król Jmć d. 21 t. m. odwiedzi kościoły ś. Ludwika na wyspie, ś. Gerwazego, ś. Ludwika i ś. Pawła, i ś. Małgorzaty, a to kontynuując stacye jubileuszowe.

— Król Jmć barona *Ballinvilhes* mianował wielkim mistrzem obrzędów orderów królewskich; barona *de la Porte* (syna intendenta listy cywilnej, który padł pierwszą ofiarą sądu rewolucyjnego) mianował swym kawalerem pokojowym, a hrabiego *Leona de Neuville* kamerjunkerem honorowym.

— Król Jmć dawał wysłuchania prywatne, margrabiemu *Sassenay*, sekretarzowi rozkazów *Xiężny Berry*; margrabiemu *Chaumont Gulttry* i hrabiemu *Lauroncin*.

— Wczora o pół do pierwszej Król pracował z Hrabią *Villele* i Ministrem wojskowym.

— Najsławniejsi adwokaci i wyższe trybunały zgromadzały się, dla naradzenia się nad piśmie *P. Montlosier*. Wypadek obrad ich jest następujący: 1) Exystencya towarzystw, związków i kongregacyi, które upoważnionymi nie są, jest podług prawa dziełem podpadającym karze. 2) Exystencya jezuitów we Francyi jest faktem przeciwnym prawom; można żądać ich rozwiązania, bezwzględnie na inne kary, na ten przypadek właściwe. 3) Deklaracya duchowieństwa 1682 jest prawem stanu, i jest występkiem, ogłaszać nauki i zdania jej przeciwnie. 4) Hrabia *Montlosier* ma prawo, fakta w piśmie swem objęte, przed sąd wnosić i jako przestępstwa wystawiać, do których prawa kryminalne mogą być stosowane. Gazeta *Estoile* dopomina się, ażeby *Dziennik rozpraw*, który tę wiadomość ogłosił, postarał się o adwokata, aby ten wypadek obrady podpisem swym chciał upoważnić.

— Piąta kompania gwardyi królewskiej (kompania *Riviere*) będzie rozwiązana, a żołnierze i oficerowie wcieleni zostaną do innych kompanii tegoż korpusu albo do wojska.

— Kommissya śledcza Izby Parów słuchała wczora *PP. Franchet*, jeneralnego dyrektora policyi, *Tourin* notaryusza, *Sauliy*, Hr. *Semelle* i Hr. *Bruges*.

— Na wczorayszem posiedzeniu Izby Parów, projekt do prawa względem różnych zamian dóbr krajowych, po niejakich rozprawach, przyjęty został większością 126 przeciwko 25; potym odbywały się dalsze rozprawy o projekcie wynagrodzenia kolonistów. Izba Deputowanych zajmuje się projektem prawa o cłach. Zjazd wczora i wczora przyszło do żywych rozpraw o traktacie handlowym z Anglią. Przyjętą nakoniec została poprawa, przez opozycyą podawana, większością 183 przeciwko 145.

— Zona Jenerała *Mac-Gregor*, siostra Boliwara, jest teraz w Paryżu.

— Bolivar więcej teraz, aniżeli kiedykolwiek, jest naglony, powrócić do stanu prywatnego, jak tylko się kongres w Panama ukończy.

— Wczora zaczęła się licytacya obrazów zmarłego Dawida.

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

(z *Pszczoty Północnej*.)

Niektórzy sztukmistrze i szarlatani, zwracający na się uwagę ciekawych przez ciąg zimy, przeniesli się teraz do szafaszów pod *Kaczelami*. W niedostatku widowisk teatralnych, wielu bez wątpienia dla przepędzenia czasu i uniknięcia nudy, odwiedzać będzie szafasze, to jest: wodzić tam dzieci — Dla tego też polecamy szarlatana Orsyniego z synem, pokazującym sztuki indyjskie; balansiera Szustera z komp.; balansiera-groteska *Lemana* i jego zwierzęta — Słuszna jest przypatrzeć się tym zabawom ludu!

— We wszystkich niemal stolicach Europy, zbiory osobliwości, dzieła sztuk i tym podobne zakłady, pokazywane są darmo dla cudzoziemców, prócz tylko, co z grzeczności dają stróżom i dozorcóm niższym; inaczej się rzecz ma w Londynie; przypatrzenie się piękności, ciężkie tam cło ma na się nałożone — Dla przykładu, przytoczymy Opactwo w Westminster — W ostatnich pięciu latach, *Czytzeronowie* czyli oprowadzający tamteysi, zebrali summy następujące:

W roku	1821	648	funt. szt.	czyli	16,140	rub.
—	1822	2317	—	—	57,925	—
—	1823	1664	—	—	41,500	—
—	1824	1529	—	—	38,225	—
—	1825	1585	—	—	39,625	—

Ogółem 7743 czyli 193,415

Tym sposobem obowiązek oddzielnego albo pokojowego w Westminster, przynosi więcej, aniżeli inne jakie miejsce cywilnego lub wojskowego urzędnika, w innych krajach. *NB.* Wyjąwszy lichwiarstwo i temu podobne podłe zapomaganie się środki.

— Pies, mieszaniec z brytana i legawego, pokazywany teraz jest za pieniądze w Lugdunie — Gra on po *mistrzowsku* w domino, i *elegancko* wekarte, jak o tém jeden z dzienników paryzkich donosi. Przenoszą go, nad owego psa *Munito*, którego przed czterema laty pokazywano w Paryżu; zowie się *parfe* (*parfait*, *doskonały*) —

— Lekarze amerykańscy wyrachowali, iż z gorączki żółtej, statecznie tam umiera: ze stu ludzi Negrów, jeden; z dwóchset Niemców, trzech; Holendrów dwóch; Amerykanów trzech; Anglików czterech. Z krwistych w ogólności umiera od tej zarazy, dziesięć osób ze sta. Kobiety, rzadziej jej podlegają, jak mężczyźni.

— Uiszczonóm zostanie żądanie wielu osób, przez wydanie wkrótce brakujących dotąd mapp wojewódzkich Królestwa Polskiego na dużej skali. Wyślza już pierwsza mappa województwa płockiego, na wielkim arkuszu, zawierająca granice obwodów, i dekanatów, instytutu religijne i naukowe, sądy, stacye pocztowe i wiele innych szczegółów; ułożona przez *J. Kolberga*, profesora warszawskiego uniwersytetu. Przepada się w Warszawie po zł. 4 w handlu, przy ulicy Senatorskiej N. 496, A. *Dal Trozzo*. (*M.W.*)

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora* *Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.*

w Drukarni *Redakevi*.